

Sygn. akt I NKRS 14/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Adam Redzik

w sprawie z odwołań S. S. i M. H.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 2 grudnia 2021 r.
w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. ogłoszonym w
Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 704,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 marca 2022 r.,

- 1. uchyla zaskarżoną uchwałę w części, w zakresie dotyczącym nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie S. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. i w tym zakresie przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia;**
- 2. odrzuca odwołanie M. H.**

UZASADNIENIE

S.S. i M.H. (dalej łącznie: skarżący), na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS) zaskarżyli uchwałę Nr (...) Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 grudnia 2021 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 704 (dalej: Uchwała).

Sąd Najwyższy, na podstawie art. 44 ust. 2a u.KRS, postanowieniem z 23 lutego 2022 r., połączył sprawę z odwołania M. H. od Uchwały (I NKRS 15/22) ze sprawą z odwołania S.S. od tejże Uchwały (I NKRS 14/22), celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą I NKRS 14/22.

Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 704, zgłosili się:

- Pan M. H. - sędzia Sądu Rejonowego w P. oraz
- Pan S.S. - sędzia Sądu Rejonowego w P.

Na posiedzeniu 29 listopada 2021 r. zespół członków KRS przyjął stanowisko o braku rekomendacji Radzie na wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. obu kandydatów.

W uzasadnieniu stanowiska zespół podkreślił m.in., że nie kwestionuje spełnienia przez kandydatów formalnych kryteriów wyboru dla osób ubiegających się o stanowisko sędziego sądu okręgowego, a jednocześnie uznał, że nie rekomenduje żadnego z kandydatów.

W przypadku M.H. o braku rekomendacji zadecydował: „brak doświadczenia w rozstrzyganiu spraw karnych, bowiem kandydat od początku swojej pracy orzeczniczej związany jest z wydziałem gospodarczym, co powoduje, że nie można stwierdzić jego biegłości w sprawach z zakresu prawa karnego. Zespół miał na uwadze, że wolne stanowisko sędziowskie przeznaczone jest w pionie karnym”.

Nie rekomendując S. S. zespół wskazał, że: „zdecydowało stosunkowo niewielkie doświadczenie orzecznicze, które wynika z załączonych do oceny kwalifikacji danych statystycznych. Ponadto sędzia wizytator podkreślił, że poddane ocenie kwalifikacji sprawy należały do spraw o przeciętnym stopniu skomplikowania”.

Krajowa Rada Sądownictwa - dzielając stanowisko zespołu - uznała, że Prezydentowi RP nie zostanie przedstawiony wniosek o powołanie ani M.H., ani S.S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.

Obaj kandydaci wnieśli odwołanie od Uchwały w ustawowym terminie.

S. S. zarzucił Uchwale naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 33 ust. 1 u.KRS poprzez podjęcie uchwały pomimo braku wszechstronnego rozważenia sprawy, w tym oparcie uchwały na jednym zdaniu zamieszczonym w sporządzonej przez sędziego wizytatora ocenie kwalifikacji, iż „poddane analizie sprawy należą do spraw o przeciętnym stopniu skomplikowania” bez wyjaśnienia, na czym polega owa przeciętność stopnia skomplikowania spraw w kontekście całokształtu treści opinii oraz bez uwzględnienia, iż sędzia wizytator analizował jedynie część dorobku orzeczniczego kandydata, a nawet wśród spraw szczegółowo opisanych w ocenie występują sprawy o bardzo wysokim stopniu skomplikowania;

2. art. 33 ust. 2 u.KRS poprzez jego niezastosowanie i brak żądania uzupełnienia materiałów w sposób pozwalający na wszechstronne rozważenie sprawy i podjęcie decyzji znajdującej podstawy faktyczne;

3. art. 34 ust. 3 u.KRS poprzez oparcie się na stanowisku zespołu, które uzasadnione zostało w sposób niepozwalający na merytoryczną ocenę zasadności zastrzeżeń sformułowanych względem poddawanego ocenie kandydata;

4. art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w sposób nieprzedstawiający rzeczywistych przesłanek podjęcia uchwały o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego;

5. § 9 ust. 4 Uchwały Nr (...) Krajowej Rady Sądownictwa w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192 ze zm., dalej: Regulamin Krajowej Rady Sądownictwa) poprzez przedstawienie przez referenta sprawy bez zaznaczenia jakichkolwiek okoliczności istotnych dla podjęcia uchwały przez Radę.

M.H. zarzucił Uchwale:

1. na podstawie art. 398³ § 1 k.p.c., naruszenie przepisów postępowania nominacyjnego przez KRS w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., które to uchybienia miały istotny wpływ na wynik sprawy a dokładniej art. 3 u.KRS, art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm., dalej: p.u.s.p.) oraz § 12 i 19 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa;

2. naruszenie prawa materialnego: przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie prowadzące [do] nierównego traktowania kandydatów ze względu na wiek, staż pracy, kwalifikacje i kompetencje oraz dorobek orzeczniczy, a dokładniej:

- a) art. 32, 33 oraz 178 Konstytucji RP,
- b) art. 1 Konwencji (Nr 111) Dotyczącej Dyskryminacji w Zakresie Zatrudnienia i Wykonywania Zawodu przyjętej w Genewie dnia 25 czerwca 1958 r. (Dz.U. nr 42, poz. 218),
- c) art. 8 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. nr 254, poz. 1700),
- d) art. 18^{3a} i 18^{3b} k.p.,
- e) art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- f) art. 35 u.KRS,
- g) art. 36, 57a, 57b oraz 57i p.u.s.p.

S. S. zaskarżył Uchwałę w całości, wniósł o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Radę. M.H. wniósł o „uchylenie zaskarżonej uchwały jako sprzecznej z prawem w całości”.

Krajowa Rada Sądownictwa nie złożyła odpowiedzi na odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Zaznaczyć należy, że ten rodzaj postępowania odwoławczego przed Sądem Najwyższym nie stanowi sądowego

wymiaru sprawiedliwości sprawowanego przez sądy powszechne i wojskowe, ale stanowi sądową kontrolę aktów władzy publicznej mającą przeciwdziałać naruszaniu konstytucyjnie gwarantowanych wolności lub praw jednostki.

Podstawy odwołania nie mogą zatem stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 8 października 2014 r., III KRS 45/14; 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; 27 marca 2019 r., I NO 59/18). Sąd Najwyższy nie może zastępować Rady w ocenie kandydata lub w sposobie zastosowania doń ustawowych kryteriów branych pod uwagę przy ocenie jego kwalifikacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; 27 marca 2019 r., I NO 59/18).

W konsekwencji, odwołanie wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS może prowadzić jedynie do formalnej kontroli stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 27 marca 2019 r., I NO 8/19). Stanowisko to znalazło też potwierdzenie ze strony pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z 15 grudnia 1999 r., P 6/99 i następnie było potwierdzone w kolejnych orzeczeniach (wyroki TK z: 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz 27 maja 2008 r., SK 57/06).

Uchylenie przez Sąd Najwyższy uchwały KRS na podstawie własnej oceny merytorycznej kandydatury, zwłaszcza gdyby dokonana przez Sąd Najwyższy ocena kandydata wiązała KRS w określony sposób, naruszałoby art. 179 Konstytucji RP. Z przepisu tego wynika, że jedynie KRS posiada kompetencję do przedstawiania Prezydentowi kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. Kompetencji tej Sąd Najwyższy nie może czynić pozorną lub w jakikolwiek sposób jej ograniczać w ramach sprawowania kontroli legalności uchwał KRS. Kontrola sprawowana przez Sąd Najwyższy ma bowiem charakter kasatoryjny i nie może wiązać się z jakimkolwiek wiązaniem KRS określonymi wytycznymi w zakresie oceny kandydatów ubiegających się o nominację sędziowską.

2. W świetle art. 33 i art. 35 u.KRS. Rada podejmuje uchwałę po wszechstronnym rozważeniu sprawy i ma obowiązek procedować na podstawie zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień, o ile zostały złożone, kierując się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; także uwzględnia opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Jednocześnie żadne z ustawowo przewidzianych kryteriów oceny kwalifikacji kandydatów do pełnienia urzędu sędziego „nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Decyduje ocena całościowa wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów” (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16; 2 lutego 2021 r., I NKRS 18/21). Wybór kandydata przedstawianego Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie nie może być także redukowany do wyników zastosowania określonego, matematycznego algorytmu (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 5 września 2013 r., III KRS 212/13; 24 września 2014 r., III KRS 43/14; 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Dodatkowo, na podstawie art. 42 ust. 1 u.KRS Rada zobowiązana jest do sporządzenia uzasadnienia uchwały podejmowanej w sprawach indywidualnych. Przepisy te, wraz z art. 60 Konstytucji RP, który chroni prawo obywateli polskich korzystających z pełni praw publicznych do dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, tworzą zasadnicze ramy kontroli legalności uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. To właśnie uzasadnienie uchwały pozwala w pierwszej kolejności dokonać Sądowi Najwyższemu oceny prawidłowości kierowania się kryteriami oceny sformułowanymi w art. 33 i art. 35 u.KRS w sposób, który nie stanowiłby nieuprawnionej oceny merytorycznej kandydatów przez Sąd Najwyższy. Kierowanie się przez Radę przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi (racjonalnymi) kryteriami selekcyjnymi musi zatem jasno wynikać z uzasadnienia uchwały (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Z tego też powodu, w uzasadnieniu należy wskazać te kryteria,

które stanowiły przesłankę decydującą o odmowie przedstawienia Prezydentowi RP kandydata na urząd sędziego tak, aby można było stwierdzić, że w trakcie procedury konkursowej o przedstawieniu lub nieprzedstawieniu danego kandydata na stanowisko sędziowskie decydowały racjonalne kryteria oceny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Artykuł 42 u.KRS nie określa wymaganej treści uzasadnienia. Kierować się zatem należy jego funkcją. Oczywistym jest, że uzasadnienie uchwały Rady nie może być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2019 r., I NO 30/19). Treść uzasadnienia nie może też być zdawkowa i sprowadzać się do gołosłownego zapewnienia o zastosowaniu przejrzystych oraz obiektywnych kryteriów oceny. Jak sama nazwa wskazuje, uzasadnienie ma wskazywać na okoliczności, które daną decyzję czynią zasadną. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że decyzję podjął organ do tego umocowany, ani też samo zapewnienie tego organu o zasadności podjętej przezeń decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

3. Przy rozpatrywaniu środka zaskarżenia jakim jest odwołanie od uchwały KRS, zastosowanie znajdują przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej (art. 44 ust. 3 u.KRS). Dlatego też, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie od niej w granicach zaskarżenia, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy już wskazywał, że na gruncie k.p.c. przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia jest interes prawny i pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*), także wtedy, gdy przepisy prawa wyraźnie tego warunku nie określają, przy czym interes publiczny uzasadniać może wyjątki od tej zasady (zob. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z: 15 maja 2014 r., III CZP 88/13; 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, pkt 57; wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2020 r., I NO 37/20). Tym samym, co do zasady, uchwały Rady są zaskarżalne jedynie w zakresie ściśle wyznaczonym przez interes osoby wnoszącej odwołanie.

Wobec powyższego skarżący mają interes prawny w zaskarżeniu Uchwały tylko w części, tj. w zakresie nieprzedstawienia ich kandydatur Prezydentowi RP na urząd, którego konkurs dotyczy, a nie w zakresie nieprzedstawienia kandydatury

innego skarżącego. W pozostałym zakresie, odwołanie jako wykraczające poza *gravamen*, jest niedopuszczalne. Stąd zaskarżenie Uchwały w całości i wniesienie o jej uchylenie w całości przez skarżących jest zbyt szerokie, gdyż wykracza poza określone prawem granice dopuszczalności zaskarżenia uchwały.

4. Przechodząc do odwołania S.S. - jak wynika z Uchwały, o jego nierekomendowaniu zadecydowało w głównej mierze „niewielkie doświadczenie orzecznicze”. W rzeczywistości kandydat został mianowany asesorem sądowym w 2005 r., a w 2009 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego. Co więcej, od 2018 r. kolejnymi decyzjami Ministra Sprawiedliwości był delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym (łącznie na okres ponad 2 lat).

W uchwale KRS wskazano ponadto, że o nierekomendowaniu kandydata zadecydowała również uwaga sędziego wizytatora zawarta w jego opinii, w której miał podkreślić, że „poddane ocenie kwalifikacji sprawy należały do spraw o przeciętnym, stopniu skomplikowania”.

Tymczasem KRS pominął okoliczność, że w dalszej treści opinii sędziego wizytatora jest wskazane:

„Ocenę kwalifikacji Pana S.S. sporządził Pan A.B.- sędzia wizytator ds. karnych Sądu Okręgowego w P., który uznał, że kandydat zasługuje na powołanie na urząd sędziego sądu okręgowego. [...] Wskazał, że opiniowany wykazuje duże zaangażowanie, dokładność i pracowitość. Cechuje go dobra znajomość prawa materialnego i procesowego, a treść uzasadnień wyroków dowodzi także odpowiedniej znajomości orzecznictwa sądowego. Posiada umiejętność podejmowania szybkich i trafnych decyzji, a także samodzielnego organizowania swojej pracy. Podsumowując, sędzia wizytator stwierdził, że Pan S.S. posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie, które dają podstawy do uznania, że będzie w przyszłości należycie wykonywał obowiązki sędziego Sądu Okręgowego w P.”.

Tym samym KRS oparła się na literalnie jednym zdaniu, wyabstrahowanym z kontekstu, które mogło być zinterpretowane na niekorzyść kandydata, ignorując pozostałe elementy, w znacznie szerszym zakresie eksponujące pozytywne strony skarżącego.

Co więcej, jak wynika z Wyciągu z protokołu z posiedzenia Kolegium Sądu Okręgowego w P. w dniu 11 października 2021 r., na posiedzeniu tym: „Sędzia wizytator stwierdził, że S. S. w stopniu wzorowym przygotowany jest do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego”.

W uchwale wskazano, że Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła także Opinię Kolegium Sądu Okręgowego w P. W uchwale napisano: „Kolegium Sądu Okręgowego w P. na posiedzeniu w dniu 11 października 2021 r. pozytywnie zaopiniowało [...] Pana S.S. - 15 głosami „za” (10 oceń wzorowych, 5 ocen bardzo dobrych), przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”.

Rada wskazuje jednak, że kandydaci wprawdzie uzyskali poparcie tego gremium, jednak - zważywszy na [...] treść oceny kwalifikacji Pana S. S. - uznała, że to kryterium nie może samodzielnie wpłynąć na rozstrzygnięcie konkursu”. Zatem ponownie KRS odniosła się wybiórczo do treści oceny kwalifikacji, a w świetle powyższego uznać należy, że Rada nie wyjaśniła także powodu dla którego zdyskwalifikowała ustawowe kryterium oceny kandydatów, jakie stanowi poparcie kolegium właściwego sądu.

Krajowa Rada Sądownictwa wskazała również w podsumowaniu Uchwały, że: „W konkluzji, w ocenie Rady, rozpatrywane łącznie wszystkie okoliczności zadecydowały o uznaniu Pana M. H. i Pana S.S. za dobrych kandydatów i pomimo, że spełniają oni wszystkie formalne kryteria powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego, to nie spełniają w niniejszym postępowaniu nominacyjnym kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie”. Takie uzasadnienie - zważywszy na przytoczone wyżej okoliczności i uzasadnienie odwołania S.S. stanowi jedynie werbalne zapewnienie o zasadności podjętej przez KRS decyzji, które jednak zarówno nie wyjaśnia zasadności podjętej decyzji, jak i wykazuje logicznej spójności uzasadnienia. Tym samym nie można uznać, że Uchwała, której legalność podlega kontroli Sądu Najwyższego w niniejszym postępowaniu, została odpowiednio uzasadniona. Treść uzasadnienia Uchwały nie wskazuje na okoliczności, które czyniłyby zasadną decyzję Rady o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie S.S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że

decyzję podjął organ do tego umocowany (KRS) ani też samo zapewnienie przez Radę o zasadności podjętej przez nią decyzji.

Nie można uznać za uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 ust. 1 u.KRS sformułowań zawierających same jedynie zapewnienia o wzięciu pod uwagę kryteriów ustawowych oraz konstytucyjnych, w sytuacji gdy analiza uzasadnienia Uchwały wskazuje, że zapewnienia te nie mają realnego oparcia w faktach. Artykuł 42 ust. 1 KRS wymaga uzasadnienia, a nie perswazyjnego zapewnienia Rady.

Mając powyższe na uwadze, zasadny okazał się zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS. Wobec uwzględnienia odwołania S. S. w oparciu o zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS rozpoznanie pozostałych zarzutów skarżącego okazało się zbędne. Konieczne zatem stało się uchylenie Uchwały w części dotyczącej S.S. na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS i przekazanie sprawy w tym zakresie Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

Na marginesie wskazać należy, że jeżeli Rada nie wskazuje w postępowaniu nominacyjnym żadnego kandydata, to w odniesieniu do kandydatów spełniających kryteria ustawowe przedstawienia do nominacji sędziowskiej, wobec braku jakiegokolwiek „punktu odniesienia” w postaci osób przedstawionych do powołania, uzasadnienie negatywnych przesłanek, na których KRS oparła swą decyzję, jest szczególnie istotne i musi być bardzo przekonujące. Uzasadnieniem takim nie może być stwierdzenie, że kandydaci spełniali kryteria ustawowe w niewystarczającym stopniu, skoro spełniają oni kryteria, które wskazał ustawodawca.

5. Odnosząc się do zarzutów sformułowanych przez M. H. powtórzyć należy, że art. 44 ust. 3 u.KRS na potrzeby postępowania odwoławczego przed Sądem Najwyższym odsyła do przepisów k.p.c. o skardze kasacyjnej. Przepis ten wskazuje na jeden z charakterystycznych aspektów rozpatrywanego środka odwoławczego, który stanowi, inną niż sądowy wymiar sprawiedliwości, formę realizacji konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Jurysdykcja ta ma zabezpieczać jednostkę przed arbitralnością władzy (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 maja 2003 r., SK 38/02, pkt III.4.) zapewniając końcową kontrolę legalności jej działań (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 listopada

2020 r., I NO 82/20 oraz I NO 89/20). Operowanie w oparciu o przepisy o skardze kasacyjnej wskazuje na pozainstancyjny charakter postępowania wszczętego odwołaniem od uchwały KRS i nakazuje odnosić do niego szereg rygorów formalnych właściwych dla skarg kasacyjnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NKRS 34/21).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie jest elementem konstrukcyjnym skargi kasacyjnej. Uchybienia w zakresie tego wymagania nie podlegają naprawieniu i skutkują odrzuceniem skargi kasacyjnej *a limine* jako niedopuszczalnej (art. 398⁶ § 2 i 3 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Dotyczy to przede wszystkim konieczności samego przytoczenia podstaw kasacyjnych, tj. wskazania naruszonych przepisów prawa i postaci tego naruszenia, ale także uzasadnienia podstaw kasacyjnych przez wyjaśnienie, na czym naruszenie to - zdaniem skarżącego - polegało i jaki mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Uzasadnienie to powinno być wyodrębnione w sposób redakcyjny i treściowy wśród pozostałych elementów skargi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1181/00; 29 stycznia 2016 r., IV CSK 525/15; 12 czerwca 2020 r., I CSK 799/19).

Jak zaznacza się w literaturze, należy odróżnić samo formalne powołanie się przez skarżącego na jedną z podstaw kasacyjnych przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. od wymagania przytoczenia tych podstaw. Realizacja tego wymagania polega na określeniu konkretnych przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego, które zostały naruszone. Konieczne jest przy tym sprecyzowanie, do jakiego naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego doszło i na czym ono polegało. Innymi słowy, podstawę kasacyjną określoną w art. 398³ § 1 k.p.c. należy uściślić przez jej konkretyzację z punktu widzenia potrzeby zaskarżenia, błędnego w ocenie skarżącego, orzeczenia sądu (zob. T. Wiśniewski, objaśnienia do art. 398⁴, [w:] D. Dończyk, J. Iwulski, G. Jędrejek, I. Koper, G. Misiurek, M. Orecki, P. Pogonowski, S. Sołtysik, D. Zawistowski, T. Zembrzuski, T. Wiśniewski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom. II. Artykuły 367-505(39)*, Warszawa 2021, LEX, pkt 7). Spełnienie warunku przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia polega na tym, że skarżący powinien wskazać, na której z przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. podstaw kasacyjnych

opiera skargę kasacyjną, przytoczyć - oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy - naruszone przepisy prawa i wyjaśnić, na czym ich naruszenie polega, oraz wykazać, że naruszenie przepisów postępowania mogło mieć wpływ na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 marca 1997 r., III CKN 13/97; 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08).

Stosowanie tych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do postępowania z odwołania od uchwały KRS musi uwzględniać istotę postępowania odwoławczego stąd pewne rygory związane z postępowaniem kasacyjnym mogą być łagodzone (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 14 marca 2002 r., III KRS 1/02; 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20). Nie może jednak ulegać wątpliwości, że stosowanie przepisów o skardze kasacyjnej do kontroli zgodności z prawem uchwał KRS wymaga, aby przytaczając podstawy odwołania skarżący wskazał konkretne przepisy, do naruszenia których w jego opinii doszło. Wobec braku wskazania tych przepisów, aż do najmniejszej jednostki redakcyjnej, niepodobna uznać, że doszło do prawidłowego sformułowania zarzutów. Sąd Najwyższy jest związany granicami skargi kasacyjnej (odpowiednio: odwołania od uchwały KRS) i nie jest powołany do jej samodzielnej konkretyzacji oraz uzupełniania o brakujące, istotne elementy. Sąd Najwyższy nie powinien również domyślać się intencji skarżącego i zastępować go, formułując za niego zarzuty pod adresem skarżonej uchwały.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy, spośród zarzutów sformułowanych wobec Uchwały w odwołaniu M. H. w pkt 1:

- art. 3 u.KRS składa z dwóch ustępów, ust. 1 ma 9 punktów (1, 2, 2a, 3, 4, 5, 6, 7, 8), a ust. 2 ma 8 punktów (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10; pkt 6 i 9 zostały uchylone);
- art. 22a p.u.s.p. dzieli się aż na dziesięć paragrafów (1, 1a, 2, 3, 4, 4a, 4b, 4c, 5, 6) spośród których część zawiera wyliczenia w postaci punktów;
- § 12 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa dzieli się na pięć ustępów, a jeden z nich (ust. 3) na 2 punkty;
- § 19 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa zawiera aż dwanaście ustępów, a nadto ust. 9 dzieli się na 4 punkty.

W odniesieniu do zarzutów sformułowanych w pkt 2 odwołania M.H.:

- art. 32 Konstytucji RP dzieli się na dwa ustępy;

- art. 33 Konstytucji RP dzieli się na dwa ustępy;
- art. 178 Konstytucji RP dzieli się na trzy ustępy;
- art. 1 Konwencji (nr 111) Dotyczącej Dyskryminacji w Zakresie Zatrudnienia i Wykonywania Zawodu przyjętej w Genewie dnia 25 czerwca 1958 r. (Dz.U. nr 42, poz. 218) dzieli się na trzy ustępy, a ust. 1 na lit. a) i b);
- art. 8 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. nr 254, poz. 1700) dzieli się na dwa ustępy, a ust. 1 na 4 punkty;
- art. 18^{3a} k.p. dzieli się na siedem paragrafów, a § 5 na 2 punkty;
- art. 18^{3b} k.p. dzieli się na cztery paragrafy, a połowa z nich dzieli się na punkty;
- art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej dzieli się na dwa ustępy;
- art. 35 u.KRS dzieli się na trzy ustępy, a ust. 2 na 2 punkty;
- art. 36 p.u.s.p. dzieli się na cztery paragrafy, a § 1 na 2 punkty;
- art. 57a p.u.s.p. dzieli się aż na jedenaście paragrafów (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12), a § 8 na 4 punkty;
- art. 57b p.u.s.p. dzieli się na sześć paragrafów;
- art. 57i p.u.s.p. dzieli się na cztery paragrafy.

Dokonując egzemplifikacji, Sąd Najwyższy nie może domyślać się czy intencją skarżącego było zarzucenie sprzeczności Uchwały z art. 33 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że: „Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym” czy z art. 33 ust. 2 Konstytucji RP, zgodnie z którym: „Kobieta i mężczyzna mają w szczególności równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń”, abstrahując już od okoliczności, że w uzasadnieniu odwołania nie podjęto nawet próby wskazania w jaki sposób którykolwiek z tych przepisów artykułu 33 Konstytucji RP miałby zostać naruszony Uchwałą podjętą w konkursie, do którego zgłosiło się dwóch sędziów mężczyzn.

6. Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

